

Dosar nr. 2rc-100/21

Prima instanță: Judecătoria Bălți, sediul central, Judecător – N. Costăș

Instanța de recurs: Curtea de Apel Bălți, Judecători – I. Grosu, A. Garbuz, A. Ciobanu

DECIZIE

22 septembrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, Judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru

examinând recursul declarat de Uniunea Centrală a Cooperativelor de Consum din RM "Moldcoop",

în procedura cererilor cu valoare redusă, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Primarul, Primăria și Consiliul mun. Bălți către Uniunea Centrală a Cooperativelor de Consum din RM "Moldcoop" cu privire la încasarea datoriei,

împotriva încheierii Curții de Apel Bălți din 21 mai 2021, prin care s-a restituit apelul declarat de Uniunea Centrală a Cooperativelor de Consum din RM "Moldcoop", împotriva hotărârii Judecătoria Bălți, sediul central din 25 ianuarie 2021,

c o n s t a t ă :

La 11 noiembrie 2020, Primarul, Primăria și Consiliul mun. Bălți au înaintat în procedura cererilor cu valoare redusă, cerere de chemare în judecată către Uniunea Centrală a Cooperativelor de Consum din RM "Moldcoop", cu privire la încasarea datoriei în sumă de 53754,30 lei, pentru folosirea terenului cu suprafața de 1,067 ha din xxxxx mun. Bălți.

Prin hotărârea Judecătoria Bălți, sediul central din 25 ianuarie 2021, cererea de chemare în judecată a fost admisă. S-a încasat de la Uniunea Centrală a Cooperativelor de Consum din RM "Moldcoop" în beneficiul Primăriei mun. Bălți datoria în sumă de 53754,30 lei. S-a încasat de la Uniunea Centrală a Cooperativelor de Consum din RM "Moldcoop" în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 1612,62 lei, de la plata căreia, reclamanții au fost scutiți la înaintarea acțiunii.

La 22 februarie 2021, Uniunea Centrală a Cooperativelor de Consum din RM "Moldcoop" a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoria Bălți, sediul central din 25 ianuarie 2021, solicitând casarea actului judecătoresc și emiterea unei noi hotărâri de respingere a cererii de chemare în judecată.

Prin încheierea Curții de Apel Bălți din 06 aprilie 2021, nu s-a dat curs cererii de apel depuse de Uniunea Centrală a Cooperativelor de Consum din RM "Moldcoop" și s-a comunicat apelantei despre necesitatea prezentării cererii de apel motivate și a probelor invocate în susținerea apelului, stabilindu-i termen până la 28 aprilie 2021, ora 16.00.

La 28 aprilie 2021, prin intermediul poștei electronice, Uniunea Centrală a Cooperativelor de Consum din RM "Moldcoop" a depus cererea suplimentară la apelul declarat.

Prin încheierea Curții de Apel Bălți din 21 mai 2021, apelul declarat de Uniunea Centrală a Cooperativelor de Consum din RM "Moldcoop", a fost restituit în temeiul art.369 alin.(1) lit.a) din Codul de procedură civilă.

La 15 iunie 2021, prin intermediul serviciului poștal, Uniunea Centrală a Cooperativelor de Consum din RM "Moldcoop" a depus cerere de recurs împotriva încheierii Curții de Apel Bălți din 21 mai 2021, solicitând casarea acesteia și restituirea cauzei în instanța de apel.

În motivarea cererii de recurs, recurenta a indicat că este eronată concluzia Curții de Apel Bălți, că apelanta nu a respectat obligațiile de prezentare a apelului motivat în forma corespunzătoare, or cererea de apel a fost întocmită pentru a fi prezentată în original, iar răspunderea pentru expedierea acesteia prin intermediul poștei electronice, o poartă angajații tineri ai întreprinderii.

Totodată, recurenta consideră că a respectat indicațiile instanței de apel și a prezentat în termen apelul motivat și probele referitoare la caz, însă prin încheierea de restituire a cererii de apel, i-a fost îngăduit accesul liber la justiție.

Cu referire la art. 425 din Codul de procedură civilă, este de menționat că, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Potrivit materialelor cauzei, încheierea privind restituirea cererii de apel, a fost emisă de Curtea de Apel Bălți la 21 mai 2021, fiind expediată părților în proces, la 24 mai 2021 (f.d.59), însă recepționarea actului judecătoresc, nu a fost constatată.

Astfel, Colegiul constată că cererea de recurs, a fost depusă la 15 iunie 2021 (f.d.90), în termenul legal.

Examinând materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Uniunea Centrală a Cooperativelor de Consum din RM "Moldcoop", urmează a fi respins din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

În conformitate cu art. 428 din Codul de procedură civilă, decizia instanței de recurs, emisă după examinarea recursului împotriva încheierii, rămâne irevocabilă din momentul emiterii. Decizia se plasează pe pagina web a instanței la data emiterii. Copia deciziei se remite părților în termen de 5 zile de la data emiterii.

În speță, se constată că prin încheierea Curții de Apel Bălți din 21 mai 2021, apelul declarat de Uniunea Centrală a Cooperativelor de Consum din RM "Moldcoop", a fost restituit în temeiul art.369 alin.(1) lit.a) din Codul de procedură civilă.

Conform art.369 alin.(1), lit.a) din Codul de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art.368 alin.(1).

În conformitate cu art. 365 alin. (3) din Codul de procedură civilă, cererea de apel se semnează de apelant sau de reprezentantul său. În ultimul caz, la cerere se anexează documentul, legalizat în modul stabilit, care certifică împuternicirile reprezentantului dacă în dosar lipsește o astfel de împuternicire.

În sensul dat, Colegiul civil menționează că, potrivit art.13 alin.(1) din Legea nr.91 din 29 mai 2014 "privind semnătura electronică și documentul electronic", documentul electronic semnat cu semnătură electronică avansată calificată este asimilat, după efectele sale, cu documentul analog pe suport de hârtie, semnat cu semnătură olografă.

De asemenea, potrivit art. 15 din Legea menționată supra, documentul electronic trebuie să corespundă următoarelor cerințe principale: a) să fie creat, prelucrat, expediat, recepționat, păstrat, modificat și/sau nimicit cu ajutorul mijloacelor tehnice și/sau de program; b) să conțină, pentru confirmarea autenticității acestuia, una sau mai multe semnături electronice ce corespund condițiilor și cerințelor stabilite de prezenta lege; c) să fie creat și utilizat prin metode și într-o formă ce ar permite identificarea semnatarului; d) să fie afișat într-o formă perceptibilă; e) să permită utilizarea sa repetată.

Totodată, în conformitate cu art. 16 alin. (1) lit. a) și b) din Legea menționată supra, documentul electronic este considerat autentic dacă întrunește cumulativ următoarele condiții: a) este semnat de persoana abilitată, în modul stabilit, să semneze cu semnătură olografă documentul echivalent pe suport de hârtie; b) este semnat cu semnătura electronică autentică a semnatarului indicat în document.

La caz, Colegiul civil reține că cererea de apel depusă de Uniunea Centrală a Cooperativelor de Consum din RM "Moldcoop", nu a fost semnată corespunzător, or, fiind depusă prin intermediul poștei electronice, la cutia poștală - cab@justice.md, aceasta nu a fost autentificată prin aplicarea semnăturii electronice avansată calificată, în modul prevăzut de Legea nr.91 din 29 mai 2014 "privind semnătura electronică și documentul electronic".

Totodată, instanța de recurs reține că pentru depunerea și examinarea cererii de apel este necesară nu doar respectarea premiselor și condițiilor de exercitare a dreptului de atac, dar și respectarea condițiilor de formă și conținut a acesteia și, anume, cererea de apel trebuie să conțină semnătura apelantului, aplicată conform prescripțiilor normelor legale.

În acest sens, nu poate fi reținută semnătura, aplicată pe ultima pagină a cererii de apel, deoarece aceasta nu este o semnătură olografă, dar reprezintă o copie digitală a acesteia.

Prin urmare, Colegiul civil consideră întemeiată concluzia instanței de apel cu referire la faptul că cererea de apel depusă de Uniunea Centrală a Cooperativelor de Consum din RM "Moldcoop", urma să fie semnată olograf sau, autentificată prin aplicarea semnăturii electronice avansată calificată, cu anexarea împuternicirilor reprezentantului, însă aceasta nu întrunește condițiile de formă ale apelului, prevăzute de dispozițiile art. 365 alin. (3) din Codul de procedură civilă.

Suplimentar, Colegiul civil consideră irelevante argumentele recurente cu privire la culpa unor angajați care au expediat cererea de apel prin intermediul poștei electronice. Or, prin încheierea Curții de Apel Bălți din 06 aprilie 2021, apelantei i-a fost acordat un termen suficient pentru înlăturarea neajunsurilor, iar în aceste condiții, apelanta avea obligația de a întreprinde toate măsurile necesare, după cum sugerează și jurisprudența CEDO (Van Harn versus Germany, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007), de a proteja drepturile sale de acces la instanță și de a îndeplini cerințele legale, fapt ignorat de aceasta.

Totodată, în cauza Weissman și alții versus România (nr. 63945/00 din 24 mai 2006), Curtea a indicat că statele urmează să respecte un just echilibru între interesul de a promova o bună administrare a justiției și pe de altă parte interesul reclamantilor de a prezenta argumentele lor în fața tribunalelor naționale.

Astfel, instanța de recurs remarcă ca fiind indubitabilă obligația apelantei de a prezenta cererea de apel în conformitate cu cerințele Legii, aceasta fiind necesară într-

o societate democratică și urmărind scopul unei bune administrări a justiției în stat, iar restituirea apelului nefiind disproporționată în raport cu acest scop.

În context, este de menționat că legislația procesuală, de rând cu stabilirea anumitor drepturi procedurale participanților la proces, instituie și obligația părților de a se folosi cu bună-credință de drepturile lor procedurale, în scopul contracarării oricăror abuzuri de drepturi, la caz, crearea unei vizibilități de existență a unor drepturi de reprezentare.

Potrivit dispozițiilor art. 10 alin. (1)-(3) din Codul de procedură civilă, sancțiunile procedurale sunt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural. Efectuarea necorespunzătoare a actelor de procedură va fi invocată, în fiecare caz de comitere a încălcării legii, de către judecător sau de participantul care are interes să o invoce. Sancțiunile procedurale vizează atât actele de procedură ale instanței judecătorești, ale participanților la proces, cât și ale persoanelor legate de activitatea acestora și, în funcție de prevederile legii, constau în anularea actului procedural defectuos, în decăderea din drepturi pentru neîndeplinire în termen a actului de procedură, în obligația de a completa sau a reface actul îndeplinit cu nerespectarea legii, în restabilirea în drepturile încălcate, în aplicarea amenzii judecătorești, în alte măsuri prevăzute de lege.

Față de cele expuse, instanța de recurs consemnează că art. 6 § 1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului îi garantează fiecărei persoane dreptul de a sesiza o instanță cu orice contestație referitoare la drepturile și obligațiile sale cu caracter civil. Instanța europeană a relatat însă, în practica sa constantă, că ”dreptul la o instanță” nu este absolut.

Din această perspectivă, Colegiul civil concluzionează că, recursul declarat de Uniunea Centrală a Cooperativelor de Consum din RM ”Moldcoop” împotriva încheierii Curții de Apel Bălți din 21 mai 2021, este neîntemeiat, iar actul de discreție al instanței de apel urmează a fi menținut de către instanța de recurs.

Luând în considerație cele expuse și în temeiul art. 427 lit. a), art. 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de Uniunea Centrală a Cooperativelor de Consum din RM ”Moldcoop”.

Se menține încheierea Curții de Apel Bălți din 21 mai 2021, în procedura cererilor cu valoare redusă, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Primarul, Primăria și Consiliul mun. Bălți către Uniunea Centrală a Cooperativelor de Consum din RM ”Moldcoop” cu privire la încasarea datoriei.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
Judecătorul

Svetlana Filincova,

Judecătorii

Galina Stratulat,

Iurie Bejenaru